

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompá Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi előljáróságoknak egész évre 8 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 20 fillér.
Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, hélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

A férfiak és a konyha

esodálatos harmóniában találkoznak a háborúnak mindent átgyúró napjaiban s meghalt az a mosolygás, a mely a kukitáskodó férfinépség háta mögött azelőtt lesekdedett.

A háborus háztartás nem elégedett meg az asszonyi ügyességgel, de rekviválta a maga világa számára a férfi öklöt is s ma hetivásárjainkon sokszor több az alkudozó és tülekedő férfi, mint az asszony.

Ma a férfinépség eddig nem észlelt gondokkal van agyonhalmozva s a borbelynél nem arról van szó, hogy hol mérjük a legjobb sört, de arról diskurálnak, hol lehetne szert tenni egy métermázsza krumplira s ha két bizalmaskodó arcu jóbarát sugdosva félrevonul, holt bizonyos, hogy az egyik lenese szerzési ígéretet tesz vagy cukorszerzési módot ajánl a másiknak.

A háboru tehát nemcsak a frontra s egyik helyről a másikra dobálja az embereket, de a legprivátább egyéni viszonyokba is belenyúl s mindenkit kényszerít arra, hogy oly terrénemükre tegye lábát, ahol eddig soha sem mozgott.

A háboru tehát önkénytelen hivatás átruházásokat eszközölt s ezt nemcsak a férfiak és a konyha viszonylatában figyelhetjük meg, hanem a háborus társadalom egész vonalán megtalálhatjuk a nyomait.

Ma például a főszolgabírák sokszor kávé mérnek, a községi jegyzők tenge-rit árulnak s még az alispánnak a gondjai közé is befurakodott a rossz szagú petroleum, amely pedig szalónképes s az alispáni fogadószobában megszokott levegőhöz egy csöppet sem illet.

De találunk önkényes hivatás felelteléseket is, amelyek a háborus viszonyok következtében keletkeztek s amelyeket nem annyira a kényszerítő körülmények, mint inkább az emberi spekuláció teremtett meg.

S amíg a férfiak a konyhában s a közigazgatás a pult mellett derekasan megállják helyüket s harmónikusan illeszkednek bele a háborus közigazgatás zavaros koncertjébe, addig igen sokszor a közérdek rovására megy mikor a borbély felesap kolbászgyárosnak, a rőfös marhákkal seittel, a faczér vigécz sertésekkel

spekulál s a bankok szappant és zsirt kezdenek árulni.

S amíg a férfiak a konyhában s a közigazgatás literrel és vékával a kezé-

ben egy természetes jelenség, addig a sok alkalmi spekuláció, vállalkozás a szervezetlenségünk és néha a tehetetlenségünk kinövése.

Hirek a gömöri közéletmezés világából.

(Panaszok omiatt, hogy nincsen liszt). Még csak az elején vagyunk az új gazdasági esztendőnek s máris tele vagyunk panasszal, amelyek mind a hatósági lisztellátás mizériáit kesergik. Jól tudjuk, hogy ezen panaszok nem légből kapottak, hogy Rimaszombat városában vannak emberek, akik közel egy hétig nem tudtak kenyérhez jutni, hogy Rozsnyón demonstratív gyűlést terveznek és hosszú intenziókat irnak az emberek, hogy Dobsinán is bajok vannak a lisztellátás körül s még sem tudunk bunkósbotot venni vagy a felháborodás sötét tintájába mártani toilunkat, mert megvagyunk győződve arról, hogy ez nem a mi hatóságaink hibája!

A mult számunkban kimutattuk, hogy a vármegye ellátatlan lakosainak havi lisztszükséglete közel 62 waggon s ezen mennyiségre az alispán október hó folyamán 30 waggont kapott, tehát világos, hogy nem juthatott minden-hová liszt s ha jutott, nem a kellő mennyiségben.

Hogy ez az állapot fog-e javulni s hogy a hatósági lisztellátás rendes és panaszra okot nem szolgáltató lesz-e, az a jövő nagy kérdése, melyre válaszolni nem tudunk, de amelyre kedvező választ remélünk.

(Rozsnyó sertéshús és zsirszükséglete). Rozsnyó város képviselőtestülete a mult héten ülést tartott, melyen a város és egy hentes között a város sertéshús, szalonna és zsirral való ellátása tárgyában kötött szerződés nyert jóváhagyást. E szerződés értelmében a vállalkozó kötelezi magát, hogy a város közönségét a felsorolt élelmi cikkekkel maximális áron ellátja 1917. márczius 1-től december 31-ig, ha ezzel szemben a város kieszközöl hizlaldója számára megfelelő mennyiségű árpát a haditermény részvénytársaságtól.

Ezen hír — sajnos — csak úgy papiroson megnyugtató, mert az árpa kieszközléséből előreláthatólag semmi sem lesz, amennyiben egy rimaszombati vállalkozó hasonló ügyben kérvényt adott be a földmivéltésügyi miniszterhez s az a kérelmet elutasította, mert a meglévő árpakészletek az emberi közéletmezés céljaira lesznek fordítva.

(A hizott sertésekkel a belügyminiszter rendelkezik). A belügyminiszter a sertéshizlaldókra nézve rendkívül fontos leiratot intézett Gömörvármegye törvényhatóságához. A leirat szerint az összes kihizlalt sertésekkel a belügyminiszter rendelkezik. Egy korábbi rendelet értelmében tudvalevőleg a hizlaldás, illetve az e célra szolgáló tengeri beszerzése törvényhatósági engedélyhez van kötve. A belügyminiszter most elrendeli, hogy a kiadott engedélyekről kimuta-

tást készítsen a vármegye s azt terjessze fel. Az első ilyen kimutatást november elején kell felterjeszteni, a később kiadott engedélyekről szólót pedig egy pótkimutatás alakjában. Az engedélyes köteles, ha kihizott, szállításra kész sertése van, a törvényhatóságnál 14 nappal előbb bejelenteni. A megye viszont a belügyminiszternek tesz távirati jelentést. — Az engedélyes hizlaldó telepét a hatóság bármikor megtekintheti. A hatósági hizlaldások fölött is a miniszter rendelkezik. A törvényhatóság területén hizlalt sertésekről első sorban az illető törvényhatóság szükségletét fogja a miniszter kielégíteni. — Evégből közölni kell a tényleges szükségletet is vele. Intézkedésénél azonban mindenkor az országos szükséglet lesz az irányadó.

(Tej, turó és sajt drágaság). Vidéki tudósítónk több helyről hírt adnak arról hogy a falukban a tehéntejből juhsajtot készítenek s azt drága pénzen árusítják. Ennek következtében tejet kapni nem lehet s a juhsajt ára horribilisan emelkedvén, a turó is csak drága pénzen kapható. Tiszolcz vidékén például 6 kor. egy kiló juhsajt s a legritkább jelenségek közé tartozik az a sajt, mely nem tehéntejből van készítve.

(Kevés a krumpli). A burgonya országos eladását intéző közvetítő iroda úgy látszik nem tud kellő mennyiségű burgonyát beszerezni s ezért redukálja az egyes hatóságok rendelkezéseit.

Vármegyénknek például 60 waggonnál több a burgonya szükséglete s mint értesültünk — egyelőre csak 10 waggonnak a kiutalása történt meg.

Most már minden reményünk a beharangozott krumplirequirálásban lehet, mert enélkül szomorú napoknak nézünk eléje mi, akiknek nem adott kellő burgonyatermést az elmúlt gazdasági esztendő.

(Nincs szilvalekvár, drágább a szilva). Irtunk arról, hogy a vármegye a belügyminiszter útján tekintélyes mennyiségű szerbiai szilvalekvárt és aszalt szilvát rendelt.

Most arról kapunk hírt, hogy a belügyminiszter értesítése szerint szilvalekvár egyáltalában nem kapható, aszalt szilvát pedig 150 métermázsza helyett 53 métermázsát kapott a vármegye.

S mindezek tetejébe a szilva ára a jelzett 160 koronáról 230 koronára, illetve ládaárunknál 250 koronára lett fölemelve. — A vármegye azonban a felemelt árak mellett is reflektál a neki biztosított mennyiségre.

Világháború.

A gyönyörűen sikerült erdélyi győzelmek után a románok gyorsan kitakarodtak hazánk földjéről; sietniök kellett, hogy a teljes megsemmisülést elkerüljék. Még a hét elején azt jelentették, hogy a Gyimesi szoros előtt és a Kelemen hegység táján keményebben ellentálltak, de azután ellanyhultak az ottani harcok is és most már a román hadsereg kitakarodott Erdély földjéről.

Most már ők kezdenek félni, mert érzik, hogy elkövetkezett a visszatorlás ideje. Lapjaikban emlegetik, hogy a határszorosok a mi birtokunkban vannak és így a mi seregeink betörése Románia földjére lehetséges. Körülbelül 4 helyen már be is mentek.

Az oroszok, a kik a múlt hét néhány napján feltűnően elesenedtek, ismét nagyobb támadásokat indítottak több helyen. A támadások okát többféle módon magyarázzák. Némelyek azt hiszik, hogy Románián akarnak segíteni a volhyniai és galicziai heves támadásokkal. De ebben az esetben inkább Romániába küldhetnének csapatokat, ott többet segíthetnének rajtuk.

Ugy látszik, a másik vélemény helyesebb. Az t. i., hogy ők akartak volna Romániába seregeket küldeni, de az angolok nem engedték, hanem azt követelték, hogy Oroszország Volhyniában és Galicziában támadjon, a milyen hevesen csak tud. Így azután ott lekötötte a német csapatokat és azokat nem vihetik át Franciaországba, hogy ott megnehezítsék az angol-francia seregek dolgát.

A múlt hét végén és a most lefolyt hét elején a Kárpátokban is megingott az orosz front a románokkal való kapcsolódás révén. Így különösen Dorna-Vatra környékén a bukovinai és romániai határon a mi szövetséges seregeink támadásba mentek át és a Neagra patakon átkergették az ellenséges csapatokat, tovább északra elfoglalták a Szmotrecz hegyet.

A volhyniai és a galicziai frontokon azonban az oroszok több kiegészített hadseregcsoporttal néhány napon át igen heves támadásokat indítottak. Így Luck táján Kovel és Vladimir Volinszkij irányába iszonyu heves lökéseket indítottak sokszoros rohamokkal, de azok nem vezettek eredményre, hanem nagy veszteségek után elfuladtak. Hasonló sors érte azokat a támadásokat, a melyeket Bródy táján Lemberg felé indítottak nagy tüzési tüzzel. Ott is halomra pusztultak a támadó orosz csapatok.

A harmadik heves támadás a Narajovka mellett történt Halfestől északra. Ott pedig annyira nem sikerült az orosz támadás, hogy Herbutov táján a mi seregeink foglalták el az oroszok állásait és számos foglyot ejtettek s több gép-

fegyvert zsákmányoltak a visszavert ellenségtől.

Az oroszok északibb frontján meglehetősen csend uralkodik.

A mostani heves orosz támadások során ismét határozottabb formát öltött az a gyanu, hogy Anglia csak azért folytatja tovább a háborút, hogy Oroszországot a lehetőségig elgyöngítse és majd a háború után könnyebb dolga legyen ázsiai gyarmataiban, a hol nem kell majd erős orosz versenytárustól tartania. Kitehlik tőle, hogy így gondolkozik. Nekünk különben nem válik kárunkra Oroszország elgyöngülése, mert így nem kell majd folytonosan egy hatalmas ellenségtől tartanunk.

Az olasz fronton igen heves tehermentesítő offenzívát folytatott az ellenség. Ezt ugyan utólag a nem sikerülés után megpróbálták az olaszok letagadni; de hasztalan a tagadás, a mikor körülbelül 100000 emberre tehető veszteségüket ki lehet mutatni a nyolcadik isonzoói csatában. Ujabban Dél-Tirolban folytattak igen heves támadásokat, de véresen visszaverték őket.

Az angol francia harcztéren, a Somme fronton tovább folytatja az ellenség nagyon heves támadásait és kevés eredményt ér is el időnként sokszoros túlerejű támadásaival. Eddig talán körülbelül egy kétszázadrészt visszafoglalták annak a francia területnek, a mit a németek két évvel ezelőtt elfoglaltak. Ugy-hogy az egyik francia fogoly így sóhajtott föl a dolgok szemléleténél: Ha tovább is így megy, majd talán a fiaink elérik Németország határait. Nagy a zuglódás Anglia ellen, a ki a sommei pokolba kergeti pusztulni Franciaország színejavát. A héten Sailly falut foglalták el a francziák, máshol mindenütt visszaverték az angol francia tömegtámadásokat.

A német bolgár frontokon elesenedsült a harc. Dobrudzsában kevés ütközet volt. Maczedóniában is kezd kifogyni az ellenség lélekszete. Nem igen jutnak tovább a Nidzse-Planina fensiknél és a Cserna folyónál. Belátták, hogy Monasztirt nem oly könnyű elfoglalni.

A török frontokon igen kevés az újság, meglehetősen csend van.

A német tengeralattjárók derekasan működnek a Jeges tenger környékén, a Murman partok mellett és hatásosan akadályozzák az Oroszországba irányított municziószállítást.

Mit tárgyal a vármegye őszi közgyűlése?

Erősen őszi lesz, mire a vármegye urai összejönnek, hogy az ez idei őszi közgyűlésükön megtárgyalják a megye negyedestündős ügyeit.

Sárgán hullnak már a Tompa-téri fák levelei s mire november harmadika eljön, talán egy sem lesz már a fán s letarolt, fázós kép fe-

szik majd azelőtt, aki a megyeház nagytermének ablakából kitekint a sürgő világba.

Annál melegebb hangulat lesz ott bent, a megyeháza díszes nagytermében s a vármegye ezen rendes őszi közgyűlése előreláthatólag népes és élénk lesz.

Ezt a tárgysorozat harmadik pontjából következtethetjük, amely sipeki Balás Lajos v. b. t. t. rosznyói megyés püspök és társai finom gondolatú indítványát tartalmazza: *Kubinyi Géza főispán arczképének* a vármegye részére való megfestése tárgyában s amely indítványnak a vármegye közönsége részéről való fogadtatása mindenesetre ünneplése lesz annak a férfunak, akinek eléggé soha sem méltatható érdemei vannak Gömör háborús életében s akinek közéleti tevékenysége mindenképen reászolgált a törvényhatóság ezen kitüntető és kedves figyelmére.

Kétségtől ez a pont lesz az, amely az őszi közgyűlésre megtölti a megyeháza nagytermének széksorait s amely meleget és hangulatot, a szeretetnek melegét s a hálás ragaszkodásnak hangulatát plántálja oda.

A 103 pontból álló tárgysorozat többi pontjai közül érdeklődésre tarthatnak számot ezek:

Az alispán évnegyedes jelentése, mely a szokott precizitással számol be a közigazgatás nehéz munkájáról, a vármegyei háztartási-alap jövő évi költségvetésének tárgyalása, a gyámoltak és gondnokoltak pénzének jövő évi pénzügyintézet elhelyezése.

Tárgyalatik ezenkívül Szepesvármegyének átírata az állami, vármegyei és államvasuti tisztviselők családi pótlékáról szóló 1912. évi XXXV. t. cz. rendelkezéseinek a községi és körjegyzőkre leendő kiterjesztése tárgyában, Somogyvármegye megkeresése a katonasírok kegyeletes gondozása tárgyában, Mosonvármegye felirata a megélhetéshez szükséges minden élelmi és ipari cikk árának maxímálása tárgyában.

Határozni fog a közgyűlés dr. Zehery István vármegyei orvos, felelő járási t. orvos és Zá-hony János sajtógömöri körjegyző nyugdíjaztása ügyében.

A közegészségi ügyek két ponttal vannak képviselve a tárgysorozaton. Az egyik a tuberkulózis ellen védekező vármegyei egyesület létesítését célozza, a másik a községi és körorvosok rendelési, látogatási és fuvardíjait kívánja felelni.

A vármegyei főjegyző, mint a bíráló bizottság jegyzője, bemutatja az 1917. évre érvényes megyebizottsági tagok névsorát s mint a közig. bizottság jegyzője az 1916. év I. ső félévi állapotáról szóló jelentését.

Ugyancsak a vármegyei főjegyző terjeszti be a számonkérő szék jelentését.

Soldos Bertalan tornaljai tb. főszolgabíró és Szelezky Árpád tb. árvaszéki elnök szabadságügye, a Szabó József Kozma elhalálásával megüresedett választott megyebizottsági hely betöltése, a várm. tiszt nyugdíjalap, a várm. erdőőrzési-alap, a várm. katonabeszállásolási alap s a várm. tüzbiztosítási-alap 1915. évi számadása, a Rimaszombat—poltári h. é. vasutal kötött szerződés jóváhagyása szerepel még a tárgysorozaton.

Pelsőcz nagyközség vásári helypénzdijszabályzata, Rimaszombat város s a gömörmegyei kórház között kötött egyezségi okirat, a cs. és kir. 25-ik gyalogezred pótzászlóaljának a vármegye üdvözlő iratára küldött köszönő levele, a Gömörmegyei Nép- és Iparbank és a Rimaszombati Takarékpénztár ajánlata a vármegye I. hadikölcsönpapírjainak lombardirozása tárgyában s több községi és hadikölcsön-ügy következik ezután.

A tárgysorozat utolsó pontjával a „Gömör-Kishont” szerkesztője bemutatja *Hrienyák Bálint* 16-os honvédszakaszvezetőnek a harcztérről írt üdvözlő levelét.

Olvassuk a „Gömör-Kishont”-ot!

A vármegye közlönye! **Cikkei eredetiek. : Értésülései megbízhatóak. : Hirrovata gazdag.** **A legrégebb gömöri lap!**
 Előfizetési ára: egy évre 10 korona. — Községeknek jegyzőknek és tanítóknak évi 8 korona.

Fórum.

— *Levél a szerkesztőhöz arról a kérdéssel, tanuljanak-e táncolni a gyermekek.* —

Egy erős nevelési érzékkel és helyes életfelfogással rendelkező rimaszombati uriaszonytól ezen levelet kaptuk:

„Ne hagyjuk éhezni polgártársunkat azért, mert a tánc az ő mestersége!

Bármint is tanítson ma egy tanító, megélhetése biztosítva van, még akkor is, ha egyébre nincs is képezve, mint zenére vagy francia nyelvre.

Elvégre, ha zenét és még az ellenségünk nyelvét is tanulhatja a gyermek, *miért nem tanulhatna táncolni?*

A gyermek nem azért tanul táncolni, hogy mulasson, hanem azért, hogy rendes, ildomos magaviseletet tanuljon és félszeg, ügyetlen mozdulatait, fesztelen kecses mozdulatok váltsák fel, ezért azonban csak akkor ériük el, ha a tanítás kellő korát, úgy a lányoknál, mint a fiuknál el nem mulasztjuk!

Sajnos, már harmadik éve tart a háború, azóta szünetel a rendes táncoktatás, mert, különösen a lányoknál az iskolában, azt hangoztatták: *Szégyen most tánczóra járni!*

Igen, szégyen, a felnőtteknek most, mulatságból dalolni, táncolni; — de éppen úgy, ahogy a tanulónak az énekórán nem szégyen énekelni, a tornaórán nem szégyen ütemre szabgyakorlatot végezni, nem lehet szégyen a tánczórán, *kellő komolysággal* a táncot tanulni és gyakorolni!

Felkérjük tehát a polgári iskola tanári karát, legyen segítségére egy szegény polgártársunknak, kinek egész családjával éheznie kell, ha ez idén is újból azon rideg álláspontra helyezkedik a tanítást, hogy: *Szégyen most tánczolni tanulni!*

Inkább hirdessék ki úgy, ahogy a gimnáziumban máris kihirdették:

A tánc tanítása november elején megkezdődik!

Szívesen adjuk ezen felszólalást közzé s reméljük, nem adresszála helytelen címre kéreszt a levél írója, mikor a polgári leányiskola vezetőségéhez fordul.

Mi minden tekintetben aláírjuk a panaszos levelet, de a hangsúlyt nem egy ember megélhetési körülményeire helyezzük, de a táncpedagógia jelentőségére, mert a tánczórák nem csak a táncoktatónak adnak kenyeret, s nem csak sok színes lányálom és diákszerelmémbimbófakasztói, hanem a modern társadalmi életben szokásos és otthonos magatartásnak a táncoktatás keretei között kell az első simított vonalait megadni.

A táncoktatás mint gyermeknevelési eszköz éppen olyan fontos, mint a zongorajáték vagy akár a rideg há tartás!

Az erdélyi menekültek mindnyájunkért szenvedtek! Ne hagyjuk el őket!

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük a punk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni szíveskedjenek.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. — Fél évre 5 korona.

Jegyzőknak, tanítóknak és községeknek

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Hirek és vegyesek.

Egy levél históriája.

„Mindennap irtam egy hosszú év óta,
Meleg volt, reszkett minden sorom...
Mindennap sírok, irtam sok levélben,
Elszáradt virágjait esőkölo.
Mig maga keserű, idegen kenyéren
Szibériából is gondol reám...”

Nem játszom tovább, őszintén megírom
Nem vagyok én már a régi leány.
Nem tudom mikor volt, nem tudom miért,
Azt se, mióta megy hazug levél,
Arról az ember igazán nem tehet,
Hogy egyszer csak a szív másképp beszél...
Szép volt a tavasz! Jaj, hamar elszaladt...
Sok minden történt, minék irjam meg?!...
Más cigarettafüst száll a szobámban,
Másnak a szavára lesz arczom meleg...“

*

Elment a levél, de visszajött újra
S rajta piroslott ez a rövid sor:
„Inkább élnek ott künn Szibériában,
Mint az Ön szobájában — a cenzor.“

Glin.

Személyi hírek. *Kubinyi Géza* főispán és neje szerdán Budapestre utaztak s onnan szombaton tértek haza Rimaszombatba. A főispán és neje ezen utjuk alkalmával vettek búcsút dr. *Kubinyi László* huszárbadnagy, tb. főszolgabíró fiuktól, aki a gépfegyver-tanfolyam befejezése után ismét a harcztérre ment.

Lukács Géza alispán e hét szerdáját és esütörtökjét hivatalos ügyben Tornalján és Rozsnyón töltötte.

Nechwatal János ezredes, a 80. cs. és kir. gyalogezred parancsnoka, szabadságáról e héten visszaérkezett városunkba s átvette a parancsnokságot helyettesétől.

Doktorrá avatás. A debreczeni m. kir. tudományegyetem rektora és tanácsától meghívót vettünk *Angyal Istvánnak*, városunk kiváló szorgalmu és jelesen képzett aljegyzőjének folyó hó 17-én, kedden d. e. az egyetem dísztermében végbement doktorrá avatására. Sajnáljuk, hogy az új doktor örömeinek és ünnepi aktusának személyesen tanui nem lehetünk, de e helyen kifejezzük a legszívélyesebb üdvözlésünket és jókívánatainkat s ezzel a közérzületnek is tolmácsai vagyunk, miután dr. *Angyal István* szép előhaladását általános elismerés és méltó rokonszenv kíséri annyival inkább, mert ő hivatalos állásában és a magánéletben is pontos, lelkiismeretes és előzékeny férfiú. — A új jogtudor városunkban méltán halmozták el üdvözlésükkel hazaérkezése után.

Sátoros ünnep. Az izraeliták nyolcz napos sátoros ünnepe folyó hó 20-án ért véget s az elhunytak emlékére tartott istentiszteleten folyó hó 19-én a hívek nagy számmal jelentek meg a templomban és pótimaházakban.

Előléptetett ügyvéd. Dr. *Witt Sándor* helybeli ügyvéd, 25. gy. ezredbeli népfőkelő hadapródjelölt folyó évi augusztus hó 1-én népfőkelő hadapróddá lett előléptetve.

Katonai előléptetések. A 25. cs. és kir. gyalogezrednél folyó évi augusztus hó 1-ével népfőkelő hadapródkká lettek előléptetve: *Gönczi Bertalan*, dr. *Tagányi Imre* és dr. *Holesch Gyula* népfőkelő hadapródjelöltek.

Katonai kitüntetések. A királyi vérébéli *Marsó Tibor* alezredesnek, egy gyalogezred ideiglenes parancsnokának a hadiékítményes Lipót rend középkeresztjét díjmentesen adományozta.

A koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta kitünő és önfeláldozó szolgálatai elismeréséért a dobsinai származásu dr. *Balázs Dezső* m. kir. népfőkelő főorvosnak egy hadseregparancsnokság I. tart. kórházánál.

A koronás vas érdemkeresztet kapta a vitézségi érem szalagján *Berezki Sándor* I. oszt. fegyvermester a 16. honvédgyalogezrednél.

Signum laudissal lett kitüntetve: *Jurkovich János* 25. gyalogezredbeli tart. főhadnagy és *Schmiedl Lajos* 25. gyalogezredbeli tart. hadnagy, továbbá *Cservenák Károly*, *Farkas Antal* és *Dörner Géza* 16. honvédgyalogezredbeli tart. hadnagy.

Ujabb legfelsőbb dicsérő elismerésben részesültek: *Kiss Károly* és *Haumos (Heimann) Albert* 25. gyalogezredbeli tart. főhadnagyok.

2. oszt. ezüst vitézségi érmét kapták *Bágyon János* 16. honvédgyalogezredbeli szakaszvezető és *Buji Balázs* 16. honvédgyalogezredbeli népfőkelő őrmester.

Bronz vitézségi éremmel lett újból kitüntetve *Fukász József* 16. honvédgyalogezredhez beosztott tart. tüzmester.

Bronz vitézségi érmét kapott *Dobróczy Antal* 16. honvédgyalogezredbeli tart. zászlós.

Kitüntetett lelkész. A cs. és kir. 25. gyalogezredhez beosztott *Meskó Károly* ev. tart. tábort lelkész az ellenség előtt tanúsított kitünő és önfeláldozó szolgálataért a 2-ik oszt. lelkészi érdemkeresztet tüntetett ki.

Szabadságon. Dr. *Jellinek Adolf* és dr. *Sailer Károly* segédorvosok a harcztérrel e héten szabadságra jöttek haza. — Ugyancsak a harcztérrel érkezett haza 14 napi szabadságra *Ladányi László* tb. főszolgabíró tüzérszászlós is. E héten családjuk körébe érkeztek még szabadságra: *Kosiner Imre* tüzérhadnagy és *Gaál Andor* többszörös kitüntetésben részesült egészségügyi zászlós a harcztérrel és *Kosiner Dezső* egészségügyi hadapród a rózsashegyi üdülőtelepről.

Leköszönt orvosnő. A helybeli m. kir. állami gyermekmenhelyhez kiküldött orvosnő: dr. *Pécsi Vilma* állásáról leköszönt s innen eltávozott.

Házasság. *Gyalay Korpos Margit* és ifj. *Burgján Aladár* tart. tüzérhadnagy, a rimaszombati államépítészeti hivatalhoz nemrég kinevezett segédmérnök, Budapestben e hó 18-án házasságot kötöttek.

Balogh Imre postatakarékpénztári tisztviselő e hó 12-én tartotta esküvőjét *Lenner Iczukával* Rimaszombatban.

Hivatalvizsgálat. A helybeli m. kir. posta és távirtdahivatalnál folyó hó 18-án hivatalvizsgálat volt, melyen a kassai posta- és távirtdahivatal igazgatóság képviselőiben megjelentek: *Fazekas Kálmán* tanácsos, posta- és távirtdahivatal helyettes, *Molnár István* mérnök és *Maurer Géza* postafőtiszt, a kassai telefonközpont vezetője. — A vizsgálat után a hivatalos személyiségek folyó hó 19-ikén visszautaztak Kassára.

Temetés. Jeszeniczei *Jankovich Miklósné* urasszonynek temetése az elmúlt hét esütörtökjén d. u. 2 órakor volt Runyán a családi sírboltban, melyen a vármegye urai családjai igen szép számban vettek részt. — A gyászháznál *Egyed Aladár* sajtógömöri ág. h. ev. lelkész mondott megható és költői nivón álló gyászbeszédet, a sírnál *Kiss Károly* runyai ret. lelkész imádkozott. A temetésen ott volt *Sóldos Árpád* tart. huszárfőhadnagy is, aki az olasz frontról érkezett haza nagynénje temetésére s katonaruhában volt a gyászoló közönség sorában *Sóldos Oszkár* is.

Halálozások. Usetneki *Gyürky Pál* ev. főesperesünk nejét mély gyász érte, amennyiben fivére: Béla nyug. máv. felügyelő folyó hó 1-én Budapestben elhunyt. Halála széles körben keltett őszinte részvétet. Az elhunyt fia volt néh. losonczy dr. *Gyürky Lajosnak*, Rozsnyó egykori főorvosának s Rozsnyón végezte iskoláit. Nagyszámu rokonság gyászolja.

Ragályon folyó hó 5-én elhunyt *Baranyay Horváth Sándor* körjegyző felesége született *Facsinay Ilma* életének 47-ik, boldog házasságának 24-ik évében, akit férje és az orosz harcztéren levő egyetlen fia ifj. *Baranyay Horváth Sándor* a cs. és kir. 25. gy. ezred zászlósa gyászol. Temetése október hó 8-án volt Ragályon a körjegyzőség és vidéke lakosainak nagy részvétele mellett, mert a lakosság a jólelkű körjegyzőnét nagyon szerette. Emlékét mindenki kegyelettel fogja megőrizni.

Özvegy *Kintzig Ferenczné* jánosii nagybirtokost mély gyász érte, amennyiben fia: *Kintzig Dénes* aradi huszárszászlós folyó hó 15-én elhunyt. A vitéz huszárszászlós az északi harcztéren régebben súlyosan megsebesült, egy golyó a szemidegét sértette s emiatt fél szemét ki kellett venni a másik szem megmentése érdekében. A műtétet Aradon végezték s a fiatal ember állapota javult, azonban súlyos szövődmények léptek fel s ezek következtében meghalt. Halála széles körökben keltett őszinte részvétet. A hült tetemeteket Aradon nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

Elhunyt katoná. Az itteni 80. gyalogezred katonája: *Rudomszki Marcin*, ki Novosiotka—jartocockabeli származásu volt, 33 éves korában folyó hó 14-én a közkórházban elhunyt hosszas betegség után. Folyó hó 16-án temették katonai díszszel.

Francziska grófné halálának évfordulója. E hó 26-án lesz gróf *Andrássy* Dénesné halálának évfordulója, amikor is a krasznahorkaváraljai mauzóleumban a szokásos requiem fog megtartatni. Ezen napon kerülnek kiosztásra a jótékony grófné nevében kezelt vármegyei alapítvány ezidei kamatai Krasznahorkaváralja, Jólész, András, Dénes, Dernő, Hárskut, Várhosszurét és Kiskovácsvágás község 2—2 szegénye között, akik fejenként 20—20 korona segélyt kapnak. A kiosztást *Nagy Elemér* rosnói járási főszolgabíró fogja végezni.

Vöröskereszt főkegyelet Tiszolcson. Az elmúlt napokban megalakult Tiszolcson a Vöröskereszt egyesület főkegyesülete. Az egyesületnek 100 tagja van s a tisztikara a következőképen van megalakítva: elnök: *Wilhelm Ede* vasgyári felügyelő, elnöknő: *Basilidesz Jánosné*, alelnök: *Kamm Ede* plébános, alelnöknő: *Szántó Sándorné*, pénztáros: *Uitz András*, titkár: *Szántó Sándor* községi jegyző, jegyző: *Plachta Albert*, gondnok: *Setina János*. A választmány tagjai lettek: *Wilhelm Edéné*, *Petriskó Jenőné*, *Kohn Albertné* és *Láber Aladár* fűtőházi főnök.

A gömői középiskolák látogatása. A kultuszminiszter a felekezeti iskolák meglátogatásával s azokon az állami felügyelet gyakorlásával az 1916—1917-ik tanévre a rimaszombati egy. prot. főgimnázium s a rosnói főgimnáziumokra nézve *Jurkovich Emil* besztercebányai tankerületi főgazdát küldte ki.

Az „Otthon” társaskör múlt vasárnapra hirdetett közgyűlése nem volt határozatképes s ma, vasárnap délután 3 órára új közgyűlés van hirdetve, melyen a társaskör jövőjére vonatkozó igen nagyfontosságú kérdések tárgyaltnak. Éppen ezért kívánatos volna, ha a tagok minél nagyobb számban jelennének meg a közgyűlésen, mely most már — tekintet nélkül a megjelenők számára — határozatképes lesz.

„A vármegye látogatása a 16-os honvédeknel” cím alatt az egyik rosnói lapban egy hír jelent meg, mely a főispán és alispán harcztéri utjáról szól s mely sok részletében megelőzi még az uttal kapcsolatos tervezetéseket is s lapunknak egy kiadandó képes háborus számról is említést tesz. Ezen tudósítást le kell szállítanunk a valódi értékére s közölhetjük, az utazás terve tényleg foglalkoztatja a vármegye vezetőségét s amennyiben a harcztéri helyzet azt megengedi, a látogatás november hó végén — és nem az elején — meg is fog történni, a részletek s a szeretetadományok gyűjtése azonban még tervben sincsen kialakulva. A reánk vonatkozó része a kiadásnak egy privát beszélgetésnek és embrióban lévő tervezettségnek pertraktálása.

Uzsonna a nyomorék gyermekotthonban. Vasárnap, e hó 15-én uzsonnát rendezett a gondozása alatt álló nyomorék gyermek otthonban *Lukács Gézá* alispáné, a Gömörvármegyei Fehér Kereszt Egyesület elnöknője, aki meleg szeretettel istápolja állandóan a társadalom szerencsétlen nyomorékjait. Az uzsonnához többen járultak hozzá szíves és jótékony adományaikkal, köztük *Miskolczy Lajos* rimaszombati czukrász s olesó áruival a konzervgyár igazgatósága. Az egyesület elnöksége felkért bennünket, hogy az adakozóknak e helyen is fejezzük ki az őszinte köszönetet.

„Lányok staniolt adjatok” nevű gyűjtő mozgalom céljaira *Lucsánszky Klára* Helpáról 150 gr. staniolt papírt küldött, melyet *Lukács Margitka* ez uton köszön meg meleg hálával.

Elhunyt sebesült. Az itteni Vöröskereszt-kórházban az északi harcztérről ide szállított *Erdős Pál* 34 éves andrásfalvai (Bukovina) származású sebesült folyó hó 18-án elhunyt. A vármegyei kórház halottas házából folyó hó 20-án katonai díszszel temették el.

Elhunyt orosz fogoly. A vármegyei kórházban a Kerekgede községből beszállított *Jemilián Wolk* 29 éves, ivaniuki származású, nős, orosz fogoly katona folyó hó 18-án hosszas betegség után elhunyt. 20-án temették katonai díszszel, s temetésére kivonult a 80 ik cs. és kir. gyalogezred zenekara is.

Mének előbeosztása. A helybeli menteleposztálynál folyó hó 15-én ment végbe a **menek előbeosztása**, mely aktusnál a debreczeni

m. kir. menteleposztály képviselőjében *Percezel* Dénes ezredes, parancsnok is megjelent.

„Csak egy virágszálat!” A József Kir. Herezeg Szanatórium Egyesület „Csak egy virágszálat!” jelige alatt évek óta november 1-én a társadalomhoz azzal a kéréssel fordul, hogy halottak napján, a temetők ünnepén egy szál virággal kevesebbet kössenek elhunyt szeretetteiknek szánt koszorúikba és az egy szál virág árát ajánlják fel a szegény sorsu tüdőbetegek emberbaráti alapjának. — Tekintettel azon körülményre, hogy a nevezett egyesület a háboru következtében fokozottabb mértékben igyekszik nemes hivatásának eleget tenni, a hatóságok s köztük vármegyénk alispánja is, melegen felkarolják a gyűjtési akciót s mi is felhívjuk ezen emberbaráti gyűjtésre a közönség figyelmét.

Diszitsük fel a katonasirokat! A kassai cs. és kir. katonai parancsnokság a hősök iránti kegyeletes érzésektől indítva, átirattal fordult a vármegye alispánjához, melyben felkéri, hogy tegyen intézkedést a vármegye területén lévő katonasiroknak hallottak napján való egyszerű feldiszipése ügyében. A nemes és szép intenciójú átiratnak meg is lesz a kellő eredménye s hisszük, hogy főleg Rimaszombatan, ahol igen sok katona sírja sorakozik a temetőben, a kegyelet jelei nem fognak elmaradni.

A számonkérészek ülése. A vármegyei számonkérészek szombaton, e hó 21-én d. e. fél 12 órakor ülést tartott *Kubinyi Géza* főispán elnöklété alatt, melyen az elmúlt negyedév skontrolója tárgyalatott.

A belügyminiszter segélye. A belügyminiszter a Gömörben lévő erdélyi menekültek segélyezésére az alispán kezéhez 500 kor. segélyt utalványozott ki.

A belügyminiszter jelentést kér a rekvirálásról. A belügyminiszter — amint értesülünk — táviratban felszólította a vármegyénk alispánját, hogy a foganatosítás alatt álló rekvirálás eddigi eredményéről tegyen jelentést. Kétségtelen, hogy az alispán érdemleges jelentést a rekvirálások ügyében még nem tehetett, mert a munkálatok ez idő szerint folyamatosan vannak. A legtöbb körzetben a rekvirálást ugyanis csak az elmúlt napokban kezdték meg és bár nagy apparátussal folyik a munka, nem remélhető, hogy a hatóságok az előirt határidőre, október 20-ára, oly előre haladást tegyenek, hogy a végleges eredményről is beszámolhassanak. Nem lehet ezuttal határozottan megállapítani, hogy kedvező lesz az alispáni jelentés, bizonyos azonban az, hogy ellenkező esetben a katonai hatóságok akcióba lépnek és fegyveres erővel fognak a kormány rendelkezéseinek érvényt szerezni.

Gömör az erdélyi menekültekért! Az erdélyi menekültek segélyezésére alakult vármegyei központi bizottság e héten a következő gyűjtésekről kapott jelentést: Horváth Árpádné gyűjtése a méhii és sajószentkirályi körjegyzőség területén 392-14 kor. Okolicsányi Lajosné gyűjtése Garamszécs 543 kor. Kamm Ede tiszolczi plébános gyűjtése 382-80 kor. Ez utóbbi gyűjtésben a gyűjtő buzgó fáradozásán kívül tevékenyen részt vett Szántó Sándor tiszolczi községi jegyző is s egy kedves és a jótékony nemes érzéseit szíven viselő leánygárda: Dianiska Juliska, Szántó Ilona, Pekár Emilia, Veszter Mária és Szántó Márta. — Itt említjük meg, hogy a multkori lapszámunkban Czékus Istvánné pelsőzi gyűjtéseken feltüntetett 567-52 kor. a következő tételekből áll: Czékus Istvánné és társa gyűjtött 134-40 kor. Bárti Izabella és társa gyűjtött . . . 50— kor. Czékus Lenke és társa gyűjtött . . . 80-80 kor. Czékus Rózi és társa gyűjtött . . . 28-50 kor. Fischer Sigfriedné és társa gyűjtött . . . 82-60 kor. Burgetty Béláné gyűjtött . . . 55-56 kor. Dusza Jánosné és társa gyűjtött . . . 110-66 kor. Bergstein Miksáné gyűjtött . . . 25— kor.

Vásári tilalom. A vármegyei hivatalos lap közli, hogy a Felsőbalog és nagyrőcei heties országos állatvásárookra sertések felhajtása tilos. A bánrévei, teledi, felsőbalogi, osgyáni, rimakokovai, rimaszécsi és rimaszombati heties, havi és országos állatvásárookra pedig a szarvasmarhák, juhok és kecskék felhajtása van tilalmazva.

Tolvajvilág. Alig mulik el hét, hogy városunkban kisebb-nagyobb lopások ne történének s a súlyos tél elé a legnagyobb aggodalommal tekintünk, ha e szomorú helyzet kedvezőbbre nem fordul. E héten a konzervgyár raktárába hatolt be egy suhancz s onnan a raktárnok kézi pénztárában levő mintegy 170—180 korona készpénzt s néhány csomag árut vitt el. Folyó hó 18-ikára virradó éjjelen pedig a Tópart-utcában lakó özv. Simon Jánosné és Csapó János timárok félig elkészített s a Rima vízében ázó bőreit vitte el valami gaz tolvaj. A rendőrség rögtön megindította a széleskörű nyomozást s a konzervgyári betörőt csakhamar kézrekerítette. Sajnos, a tolvaj reggelre eddig ismeretlen módon megugrott a dutyiból. A Kmetty utcában is ugyancsak 18-án este özv. *Mézes József*néhez tört be valami elvetemedett alak s a szegény asszonynak, kinek férje a harcztéren elesett és most nélkülözéssel kell küzdenie, összes otthon levő pénzeszközét, ékszereit és ruhaneműi jó részét elvitte. Mikor este munkájából hazaérkezett a szegény asszony, ablakait, ajtaját tárva találta és értékeinek hiált helye volt. A rendőrség kutat a tettes után.

Háborus módosítások az ipartörvényen. A m. kir. kormány rendeletet adott ki az ipartörvény némely rendelkezésének a háboru következtében szükségessé vált módosításáról és kiegészítéséről. Eszerint, kiknek munkabírása a háboru ideje alatt teljesített katonai szolgálat következtében annyira csökkent, hogy korábbi foglalkozásukat nem folytathatják, képesítéshez kötött iparnak önálló gyakorlására, amelyben bevonulásuk előtt szakképzésben részesültek, bizonyos esetekben szintén iparigazolványt nyerhetnek. Ha korábbi foglalkozásukat folytathatják, nem jön számításba, hogy esetleg három hónapnál rövidebb ideig teljesítettek katonai szolgálatot. Az engedélyhez kötött iparokra e kedvezmények nem terjednek ki. A házalás gyakorlása tekintetében a miniszter könnyítéseket állapíthat meg. Kiadott telepengedély, iparigazolvány és iparengedély hatályának fönntartása tekintetében szintén könnyítéseket állapít meg a rendelet.

Tűz Osgyánban. Osgyánban a mult napokban tűz ütött ki s egy ház tövig leégett. A tűz oka gondatlanságban keresendő.

Panaszos levél érkezett hozzánk, melyben egy Rimaszombatan járt utazó azon lehetetlen állapot miatt emel szót, hogy egy itteni kávéházban 80 fillért kellett egy ozsonna kávéért fizetni. Budapesten a legelőkelőbb helyeken sem kérnek ennyit s mivel a 80 fillér tényleg nincs arányban a kávé és tej árával, igazat kell adnunk a panasz azon kijelentésének, hogy ez az árszabás igen közel jár az uzsorához s hogy itt nem uzsonna, de „uzsora kávé”-ről van szó!

Az Apolló-színház mult heti műsora ismét változatos, vonzó volt. Különösen nagy tetszést keltettek a gyönyörű Nord sch képek, melyek művészi felvétele mindenütt nagy szenzációt keltett. Ma vasárnap a szokott időben igen érdekes program várja a közönséget.

Erdélyi menekültek figyelmébe. A Románia elenséges betörése következtében menekülésre kényszerült erdélyrészi lakosság sorsa iránt a menekülteknek a harcztéren lévő hozzátartozói érthető aggodással érdeklődnek. Derék katonáink a parancsnokságaik utján tömegesen kérdezősködnek családjuk sorsa felől. Illetékes helyről arra hívják fel az erdélyrészi menekültek figyelmét, hogy a harcztérra a hirdás leggyorsabb eszközlése a táborig posta. Aki nek a harcztéren hozzátartozója van és tudja a táborig postája számát, írjon a címére azonnal levelet vagy táborig postai levelezőlapot és közölje, hogy hol van, milyen körülmények közt. Egyébiránt a belügyminiszter felhívta a hatóságokat, hogy a menekültek ilyen értelmű tájékoztatása és támogatása érdekében hivatalból, valamint a menekültek ügyével foglalkozó társadalmi tényezők és a menekültek közt levő közalkalmazottak áldozatkész közreműködésével a legszélesebb körben mozgalmat szervezzenek. Akik tehát írni nem tudnak, forduljanak a leveleik megírása végett a községi előljáróshoz (városokban a polgármesteri hivatalhoz) vagy az előbb említett társadalmi tényezőkhez.

Losonczi emlékmű a hősöknek. A „Felsőnégrád” című lapban vezércikket olvastunk egy Losonczi felállítandó művészi emlékműről, mely a szépség és artisztika jegyében akarja megörökíteni a házáért meghalt hőseink emlékezetét. „Három vármegyének zarándokló helyévé kell tenni Losoncziot — írja alap. Három vármegyének ifja és férfia esküdt itt föl a házához való hűség mindhalálig eskü szavára, három vármegye vitéz fiainak dicső emlékét kell, hogy hirdesse itt egy emlék mindörökre.” Ebben a három vármegyében nem a legutolsó Gömör s a nemes triászban dicsőséges hely illeti meg a mi hőseinket. Örömmel üdvözljük tehát Losonczi művészi érzékkel bíró és mély-séges kegyeletre valló tervét, melynek ilyen leírását adja az említett lap: „A művészek (hozzátehetjük katonai művészek, helyesebben művész-katonák) rendkívüli szorgalmából már az emlékmű gipsz modelje is elkészült. Micsoda művészi, pompás alkotás ez! Losonczi, temetődről leszel híres, mint Genova, ha felépül! Sajnos, nagy árat fizettél érte! Letarolt virágos kertednek, ifjaidnak szelleme fog beleköltözni, hogy egyszer majd beragyogja klasszikus oromzatát a legszebb, legderűsebb hajnal bibora: a béke első hajnalé. — Benne van az eszme a maga fenséges komolyságával az architektúra méltóságában, klasszicitásában. Egy kis Pantheon. Klasszikus stílus. Csak annyiban modern, hogy az új technika és anyag tulajdon ságai szerint igyekszik megoldani az emlékmű formáját. — Jellegét a görög oszlopos építéssel adja meg. — Négyzet alakban egy árkád sor fogja körül, melyen belül egy kör alakú kupolás boltozatu terem van. Nem terem! Egy valószínűs szentély, amely architektúrájával, ornamentikájával az áhitat és meghatottság hangulatát kelti. A kupola boltozata nyitott, a fény zománczúvegen török át. Ez által a mű egy hypaetralis templom jellegét nyeri. A falakat körben a háborut jelképező allegorikus freskók fogják díszíteni, a minek tervezetén egyik neves festőművészünk dolgozik. Az oszlopokon márványtáblák lesznek applikálva az elesett hős katonák és tisztek neveinek megörökítésére. Az emlékmű oromzatát egy terraszt futja körül, melyre a belső teremből nyíló rejtett lépcsők fognak vezetni. Kitűnő kilátó hely lesz, amelyben különben is szegény a város.”

A kárpáti falvak felépítése. A háboruban feldúlt tűzhelyeket újrafelépítő országos bizottság az állami akcióval együtt azon volt, hogy egységes alapon mielőbb tető alá jussanak a kárpáti falvak és hogy a feldúlt felvidék népének élete a tél beköszöntével a rendes mederbe terelődjen. A kársújtott vidéken mindenütt kidobolták, hogy akinek igénye van háza felépítésére, október 1-éig jelentkezzen. Azonban méltányossági szempontokból azokra, akik a kidobolás alkalmával nem voltak odahaza, az ország más részében laknak vagy katonai szolgálatot teljesítenek, *Khuen-Héderváry* Károly gróf, az országos bizottság elnöke megállapodott az állami akció vezetésével, hogy az ilyen indokolt esetekben a bejelentés a már lejárt október 1-i terminuson túl is figyelembe vettessék. Az így, elkészen jelentkezők házaik felépítése, tekintettel a hegyekben korán beköszöntő télre, természetesen már a jövő esztendőre marad. A jelentkezésnek mindenesetre november hó 15-ikéig kell megtörténnie, hogy a téli évszak felhasználhatassék a fa és egyéb építési anyagok kitermelésére. Sokan vannak a kárvallottak közül, akik talán nem tudnak írni, ezek helyett mások is megírhatják kérésüket.

Főpásztori körlevél. Megjelent *Balás* Lajos rosznyói püspök folyó évi XV. számú körlevele. Latin részében szertartásra vonatkozó római leiratot közöl. A közoktatási miniszter átiratát is közli az egyévi önkéntes tanítók illetményeinek rendezése tárgyában. Ajánlja a főpásztor *Höhn Károly* dr. ulmi gyáros örök-lámpáját. A Ker. Szövetkezetek Központja osztja sütésre lisztet szállít. Közli a kath. tanítók orsz. segély, árvaház és tápintézetek alapjának számadárait. A közoktatási miniszter rendeletét a lottó ki a szed-rcserje levél és gubacsgyűjtés tárgyában. Kívánja, hogy a tanítók a termény-rekvirálásoknál közreműködjenek. Végül közli a Ker. Szeretet Orsz. Gyermekvédő művére begyűlt adományok kimutatását és az egyesület

egyházmegyei gondozottainak jegyzékét. Együtt ajánlja a nemeszélű egyesületet papjainak figyelmébe.

Havazott Tiszolczon. Tiszolczi tudósítónk jelenti, hogy pénteken éjjel hó esett a községben s a környéken lévő hegyekben. — Reggelre vékony hóréteg borította a háztetőket, a nap folyamán azonban elolvadt a hó s csak a magasabb és árnyas helyeken maradt meg.

Vásár. Az őszi vásár folyó hó 20-án zajlott le városunkban. A kedvezőtlen idő dacára már csütörtökön, a vásárgyűlés napján élénkebb és mozgalmasabb volt az élet. A vásár napján is, tekintettel arra, hogy most már a vizkeresztői vásárig nem lesz országos vásár s a téli szükségletek beszerzése rendszerint ez alkalommal szokott történni. Nagy volt a sokadalom úgy a belső mint a külső piacon. A drágaság — mondani sem kell — óriási volt az egész vonalon!

„A Társaság.” Az osztrák arisztokráciáról emlékszik meg az e heti új szám vezetőcikke, a mellyel kapcsolatban a Schwarzenberg hercegnők kitűnő fotográfiait mutatja be olvasóinak. Novellát *Salamon Ákos*, *Pajzs Elemer* és *Kázmér Ernő* írtak, míg *Hóry Etelka* színes szép cikkben rajzol háborus erdélyi képeket. *Vértesy Gyula* és *Falu Tamás* egy-egy szép költeménye. *Keblovsky Lajos* és *Bignió Béláné* versei mellett a mindig érdekes *Dívatlevél* egészíti ki a gazdagon illusztrált szám tartalmát. „A Társaság” előfizetési ára egész évre 16 kor., félévre 10 kor., negyedévre 5 kor. Mutatványszámot ingyen küld a kiadó-hivatal: Budapest, Dunapalota szálló.

Köszönetnyilvánítás. A „Vörös kereszt” egyesület céljaira ujabban vettük és hálás köszönettel nyugtázzuk a következő szíves adományokat:

Pénzbeliek: *Láng Vilmos* adománya Rimaszombat város pénztára utján 10 korona.

Természetben: *Pózmán Istvánná Felsőbalog* 20 drb tojás. *Pitta Lipótné* egy évfolyan: „Die Woche” című folyóirat. *Puskás Barnáné* Nemesradnót 2 liter tej, 5 csomó turó.

Az elnökség.

Árubehozatal Németországból. A miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy hadseregszükségleti és egyéb cikkeknek Németországból való behozatalához szükséges nyomtatványok a miskolczi Kereskedelmi és Iparkamaránál kaphatók.

Adakozzunk a Gömörben lévő erdélyi menekültek segélyezésére!

CSARNOK.

Karácsonyji álmok.*)

Timárné:

Ott künn zúg a vihar, havat kerget a szél,
Az ablakunk előtt zúgó nyelven beszél
Boldog karácsonyról, letűnt szép időkről,
Békében eltöltött karácsonyestékről;
Mídon a kis Jézus, isteni békében
Leszállott az égből karácsony éjtélben.
Megrakott fácskával, mosolygó orcával,
Sok szép ajándékkal, dióval, almával.
Laczi fiam, te még emlékszel reája;
Lobogó gyertyákkal tele volt a fácska,
Arany, ezüst szálak csillogtak villogtak
A gyertya fényében fényesen ragyogtak.
Üveg-harang volt a fácska tetejében
Sok szép ajándék volt itt ott szerte széjjel.
Most im újra itt van karácsony estéje.
Ujra behallatszik a vihar zengése.
Nincs itt jó atyátok, hirt sem hallunk róla,
Nem írt már levelet, hosszú fél év óta.
Karszika meg beteg, elkészül a lelke
Hol nincsen háború; hol az örök Béke
Örömben fényes angyalok örvendnek,
A megígért Ige teljesezésének.

Laczi:

Hát most a kis Jézus mért nem jön el hozzánk?
Talán mert távol van; harcban, édesatyánk?
Mért nem hoz most fácskát, aranyos almákkal,
Dióval, fűgével, égő gyertyácskákkal?

*) Szécsi István „Karácsonyji Álmok” című, sajtó alatt lévő pásztorjátékának bevezetője. — Kapható a szerzőnél 50 f. beküldése ellenében; posta: Domaháza, Borsod-m.

Az iskolában is oly sokszor hallottam,
De a bibliából magam is tanultam,
Hogy a gyermekeket Jézus mind szerette,
Még, ha fáradt volt is, magához engedte.
Mond meg hát jó anyám, kérlek mond meg nekem,
Mert én így a dolgot sehogy meg nem értem,
Mért nem jön el most a Kis Jézus mihozzánk,
Mért nem hozza most is el a karácsonyfánk?
Hisz' a gyermekeket ő úgy szeretheti,
Hogy látogatását el sem felejtheti;
Meg azt is tanultam, hogy a szenvedőket,
Az elhagyatottakat, a nélkülözőket
Segíti, ápolja, meg is vigasztalja,
Egyetlen szavával maga meggyógyítja.
Karácsony este van, Karszika is beteg,
A homloka forró, nézése réveteg;
S oly szegények vagyunk, kevés a kenyertünk,
Vékony a ruhácskánk, kimenni sem mertünk,
Atyám a harcban van, ki tudja, él-e még;
A szomorúságból úgy-e ennyi elég?
Mond meg hát jó anyám, kérlek mond meg nekem,
Mert én így a dolgot bizony meg nem értem.
Mért nem jön hát most a Kis Jézus mihozzánk.
Hogy most is elhozná a szép karácsonyfánk?

Timárné:

Drága Laczi fiam megmondom hát néked,
Az iskolában is tanítottak téged
Arra, hogy az Isten próbára tesz minket,
Megadón tűrjük-e a szenvedéseket.
Ad csendes jóléttet, verőfényes napot,
Holdsugaras estén fénylő csillagokat.
Szép tavaszt, bő nyarat, gyümölcsstermő őszt is
Pénzt, javakat bőven; de ad szenvedést is.
Igy akik elvették a békés jóléttet,
Háborús nyomorban is dicsérjük őket.
Az, aki élvezte verőfényes napját,
Jó szívvel tűrje el a sötét éjszakát.
Vagy, akkor szeressük csak a Kis Jézuskát,
Mikor élénk rakja sok szép ajándékát?
S ha most a Kis Jézus nem is jön hozzátok,
Azért ne higgyétek, hogy nem gondol rátok.
Napot derít éjre, a zord télre tavaszt,
Mikor a nap csókja üde zöldet fakaszt.
A borúra derű, háborúra béke;
A súlyos betegség válik egészségre.
Mit meg nem ad ébren megadja álmunkba'
Berepül majd csendben szegényes házukba'
S az álom szárnyain elhozza a fácskát
Neked s Katiczának szánt szép ajándékát.
Karszikának gyógyírt és szent enyhületet,
S tán meg is gyógyítja a kicsi beteget.
S ha reggel felkeltek s szétfoszlik az álom,
— Én is atyátokat mind hiába várom —
Békével vegyétek, békével kell venni,
Álom az élet is, az is el fog tűnni.
Most tehát térjete csendben pihenőre,
A kis Jézus legyen álmotoknak őre.

Szécsi István.

Nyilt-tér.

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk

Értesítés.

A Putnoki Hungária Gőzmalom R.-T. tudomásul adja, hogy ezentul hetenként kétszer és pedig: **kedden és csütörtökön** vámörléssel is foglalkozni fog.

Az előljárási őrlelési tanúsítványa alapján őrlésre behozott száraz és egészséges gabonából, **vám fejében 10 százalékot von le** és a fennmaradó mennyiség minden 100 kilogrammja után

2 százalék elporlás figyelembe vételével a következő őrleményeket szolgáltatja ki:

1. Buzából:

1 kgramm buzadarát,
14 kgramm finom tézstalisztet (nullás lisztet),
20 kgramm főzölisztet,
49 kgramm kenyérlisztet,
14 kgramm korpát.

2. Rozsból:

85 kgramm egységes minőségű rozslisztet,
13 kgramm rozskorpát.
Darálásért 8 százalék vám és 2 százalék elporlás lesz levonásba hozva.

50 kilogrammnál kisebb mennyiséget a malom sem őrlésre, sem pedig darálásra nem fogad el.

Közgazdaság.

A kukorica rekvirálása. Ismeretes, hogy legutóbb kormányrendelet jelent meg, amely megállapította azokat a vármegyéket és törvénhatóságokat, ahol a kukoricatermést a közéletmezés céljaira lefoglalták és ahol megtiltották magánosoknak a tengeri vételét és eladását. A belügyminiszter ezen a héten már táviratban értesítette is a legtöbb vidéki hatóságot, hogy a tengeri termésből közszélokra mennyit akar igénybevenni az idén. Persze mindenütt sokalták a kormány kívánságát, amelyről a vidéki hatóságok siettek megállapítani, hogy az túlzott és teljesíthetetlen kívánság. Tény az, hogy a kukoricatermés az idén meglehetősen gyenge volt és a tavalyival szemben ez a visszaesés annál hátrányosabb a gazdaközönségre, mert a tengeriszükséglet rendkívül megnövekedett. De viszont olyan visszaélések voltak a kukoricával és olyan tiltott üzletek, csempészesek, ár felhajtások, hogy nemcsak a tavalyi, de már az ideai tapasztalatok alapján is, erélyes rendelkezésre és a közszükséglet céljaira szükséges tengerikészletek idejében való lefoglalására a legnagyobb szükség volt. Ezért a magunk részéről csak helyeselhetjük a belügyi és a földmívelésügyi miniszterek erélyes akcióját, amelylyel a tengeri rekvirálást keresztül akarják vinni. Gömörre ez a rekvirálás — egyelőre — nem terjed ki s itt szabadon vehet és adhat el a kukoricarendelet korlátai között bárki tengerit. — Igaz, hogy ezt a jogot alaposan megcsonkítja az a körülmény, hogy tengeri nincs s ami van, az elbujt és csak a spekuláció négy szemközti ár felhajtásai tudják kicsalni a rejtkehelyéből.

A kávéárak Gömörben. A belügyminiszternek az alispánhoz intézett távirati rendelete szerint az október hó 16 től november hó 16-ig terjedő időben ugyanazok, mint október hó 16-ig voltak.

Zálogtárgyak árverése. A kereskedelemügyi miniszter megengedte a Rimaszombati Takarékpénztár r. t. -nak, hogy a kézizálog üzletében 1916. évi márczius hó 31-ig lejárt, ki nem váltott s meg nem hosszabbított tárgyakat szabályszerűen elárverezhesse.

Lesz petróleum. A petróleum-inségnek a hatóságunk büles intézkedése — ugylátszik — véget vetett s ma már másról is hall az ember panaszkodni, mint arról, hogy nincs világítóolaj. Ugy értesültünk, hogy egyhamar nem is üti fel újra a fejét ez a mizéria, mert az alispán rendelkezése alá egy rimaszombati cég részére egyelőre 30 hordó petróleumot kiutalt a kereskedelmi miniszter.

Szőlőpózna eladás. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a diósgyőri m. kir. erdőgondnokság kerületében termelt és a diósgyőr-vasvári vasúti állomáson vasúti kocsiba rakott 675 drb tölgy szőlőpózna f. évi november hó 16-án a tótsóvári m. kir. erdőhivatalban nyilvános versenyárgyaláson eladatik. Részletes felvilágosítást az erdőhivatal nyújt.

Bányafa árlejtés. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a delnekakassalvi m. kir. erdőgondnokság kerületében termelt 3640 drb tölgy bányafa az eperjesi vasúti állomáson vasúti kocsiba berakva f. évi november hó 15-én a tótsóvári erdőhivatalban nyilvános árverésen eladatik. Részletes felvilágosítást a tótsóvári erdőhivatal nyújt.

Kiviteli engedélyek kérelmezése. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara nyomtatékosan figyelmezteti az érdekeltséget, hogy a kiviteli kérelmek benyújtására rendszeresített hivatalos űrlapok utasításait pontosan kövesse, mert ezeknek figyelmen kívül hagyása a kérvények visszaküldését teszi szükségessé és jelentékeny idővesztést okoz.

Vásári naptár november hóra.

November 6-án orsz. vásár	Tiszolcson.
" 8-án havi	Rimaszombatban.
" 9-én havi	Putnokon.
" 10-én orsz.	Köviben.
" 15-én orsz.	Felsőbalogon.
" 20-án orsz.	Jolsván.

Dohánybevéltás Miskolcson. A miskolci dohánybevéltási állomásnál a kiküldött bizottság december hó 18-tól január hó 30-ig működik s eszközli a bevéltásokat. Tekintve, hogy a gömöri dohánytermés is a miskolci bevéltási hivatalnál kerül bevéltásra, ezen határidőt gazdaközönségünk figyelmébe ajánljuk.

Eladó.

Rimaszombatban, a Kossuth Lajos-utca 17. szám alatt 33 év óta fennálló nagyforgalmu

mészáros és hentesüzlet

modern felszereléssel — házzal együtt — eladó, esetleg 1917. évi május 1-től bérbe is kiadó. — Értekezni lehet ugyanott: **Szabó József tulajdonossal.**

Gazdatiszt,

nős vagy nőtelen, hadmentes, ki földművelésiskolai vagy gazdasági altisztképző bizonyítvánnyal rendelkezik **azonnal alkalmazást nyer.**

Ugyanesek egy

erdőkerülő,

ki a jó faragó- és ács munkát is érti, **azonnal felfogadtatik.** Előnyben részesül **erdélyi székely menekült,** hadmentes, családos egyén. — Ajánlatok: bizonyítványmásolatokkal, úgy a fizetési igény közlésével **Fáy Árpád** földbirtokos címére **Licze-Gicze** (Gömör-m.) küldendők. 3-3

Faarverési hirdetmény.

2553. sz. — **Vernár** község volt urbéresei erdejének mintegy 96 kat. holdján kihasználandó 0.5 részben luczfenyő, 0.1 részben erdei fenyő, 0.4 részben vörös fenyő haszonfa tömeg Vernár községhezánál 1916. évi **november hó 20-án** d. e. 10 órakor nyilvános szó- és írásbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 38000 korona.

A szerződési időtartam 1919. év április hó 1-én jár le.

Összes kitermelendő haszonfatömeg 1850 m³.

Bánatpénzképen 3800 korona készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban leteendő.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek Nándorvölgyön a főszozolgabírói hivatalban megtekinthetők.

Nándorvölgy (Gömör-m.), 1916. évi szeptember hó 30.

Komáromy, főszozolgabíró.

Ujságpapíros

(csomagoláshoz) kereskedők, mészárosok, hentesek részére jutányos áron kapható e lap **kiadóhivatalában.**

Kiadó lakás

Rákóczy-utca 18. szám alatt egy magános udvar — üzlethelyiség és lakással — **november hó 1-ére** bérbe kiadó. — Értekezni lehet: **özv. Mindszenty Bertalannal.** 3-3

Eladó takarmány és szalma.

Bátka községben, közvetlenül a Vác—kassai államut mentén fekvő birtokomban, mintegy 800 métermázsas **luczerna, lóhere,** és **réti széna** takarmány, továbbá 1500 métermázsas őszi és tavaszi **szalma** eladó,

A takarmány és szalma kazlakba berakva ott bármikor megtekinthető és vétel után elszállítható. Esetleg pedig elegendő istálló és takarmánykészítésre alkalmas rakodó lévén ott is felhasználható lenne.

Bővebb felvilágosítást ad **Rimaszombatban, Thököly Imre-utca 40. szám** alatt alólírott tulajdonos.

Kelt Rimaszombatban, 1916. október 11.

Bornemisza László.

Eladó ház.

A Szijjártó-utca 66. sz. alatti udvarban egy kis kőház örök áron eladó. Értekezni lehet a város közgyámi hivatalában a **h. közgyámnál.** Bérbe is kiadatik azonnal. 2-3

Magyar gyors- és gépirónó állást keres,

ki az irodai munkákban kellő jártassággal rendelkezik. — **Ajánlatok** a kiadóba „Perfekt” jellegre kéretnek. 2-3

Libamáját

minden mennyiségben vásárol **kgr.-kint 10 K.**

a Rimaszombati Konzervgyár R.-T.

Hirdetéseket

e lap részére elfogad

a kiadóhivatal

Tompa-utca 10. és

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedő

Deák Ferencz-u. 20. sz.